

Årets konferenstema var **Kulturella landskap i konstnärliga terapier - delaktighet, mångfald och dialog.**

Totalt var 38 länder representerade med 32 institutioner i 14 länder varav Umeå Universitet från Sverige. Föreläsningarna och workshoparna i Bild, Musik, GIM, Drama, Dans, Rörelse, Röst och Uttryckande Konst, visade på de konstnärliga terapiernas mångfald.

"En psykoterapi som inte grundar sig i kultur, eller en psykoterapeut som är omedveten om sin egen kultursyn och att sjukdom har sitt ursprung i kulturella komplikationer, är otänkbar." Rafael Lopez-Pedraza

Varje morgon innan konferensen intogs frukost på en ljuvlig terrass i ett av Palermos många B&B.

Konferensplatsen Cantieri Culturali alla Zisa bestod av mer eller mindre slitna byggnader som olika kulturinstitutioner hyr för sin verksamhet. Vägen dit gick genom en myller av gator och prång med många salustånd som det var lätt att gå vilse bland i hettan under den dryga halvtimme promenaden tog. Att inte kunna språket frestade på tålmodet men invånarna i Palermo var oerhört vänliga och hjälpsamma. Det gällde även bilisterna som kommunicerade via ögonkontakt. Men känslan av utsatthet i den främmande miljön fanns parallellt. För som konferenstemat antyder kan möten mellan olika kulturer även innebära komplikationer.

Här dansade, trummade och lyssnade jag på den holländska dramaterapeuten och initiativtagaren till ECArTe, Alida Gersies inspirerande och hoppningivande inledningsföreläsning om konsten som en

väg att läka och förebygga motsättningar i samhället, utforskade kulturell empati, ödmjukhet och kompetens med lärare i Expressive Therapies från Lesley University i Boston, USA, kommunicerade med röst och ljud ledd av Eran Natan. Såg den lysande konstpresentationen *Land-Escape* av den israeliska bildterapeuten Anat Ein-Dor, där israeliska konstnärer/mödrar skapat utifrån sina reaktioner på det omgivande militära landskapet. Michelle Benjamins föreläsning om Aboriginal Australia and Drama Therapy Dreaming som jag sett fram emot blev inställd och Amanda Carrs "*bilingual and multilingual landscapes*" missade jag pga transportproblem. Irriterande, men...

Ofta är en konferens en blandning av strålande och medelmåttigt, inspiration och irritation, nyskapande och igenkänning, där gamla lärospån som *Trust the image* och *Less is more* blir ytterst aktuella. Utmaningen för en del lärare, workshopledare och moderatorer är att stiga åt sidan och lita på konsten och deltagarna så processen kan ha sin gång.

Sista workshopen på konferensen:
Dockteaterterapi med golvapp som enda material - inga verktyg. Vi utgick ifrån Shakespeares Stormen som vi i smågrupper skapade en egen berättelse om. Storartat enkelt av den suveräne dramaterapeuten och antropologen Daniel Stolfi assisterad av författaren och läkaren Dawn Garnish. Fotona från workshopen är från min smågrupp och tagna med tillstånd av deltagarna.

Det kulturella landskapets påverkan där och då - nu och här

Migration och flyktingskap, trauma och läkning, språk och språklöshet, och migrationens olika faser var teman som flera föreläsare på konferensen berörde. Bildterapeuten Nicole Heusch utgick från Salman Akhtar, som liksom makarna Grinberg, utifrån ett psykoanalytiskt perspektiv initierat utforskat migrationsprocessen i relation till individ, grupp och samhälle. Särskilt Akhtar belyser de kulturella skillnaderna mellan en västerländsk och icke-västerländsk kultur, och hur språk, landskap, klimat och ras, komplicerar migrationsprocessen. Då jag själv ägnat det senaste dryga decenniet att utforska temat med utgångspunkt från Akhtars och Grinbergs erfarenheter, var det oerhört intressant att möta andra som också gjort det.

Palermo - en kontrastfylld stad - där det fula och vackra lever sida vid sida.

I det utsökta Palazzo Chieramonte, gavs en föreläsning om Palermos historia och kultur. Kvällen avslutades med en magnifik Butohföreställning av och med danstereputerna Toshiharu Kasai och Chiaki Mima, som också höll en uppskattad workshop på konferensen.

En marionetteaterföreställning av och med Mimmo Cuticchio samt ett besök på det anrika Internationella Marionettmuséet i Palermo ingick naturligtvis också.

Musicerande och dans var återkommande inslag under konferensen och på avslutningen i det storslagna naturreservatet di Capo Gallo på norra änden av ön. Men då var jag på väg hem.

Lyckligtvis hade jag hamnat där dagen innan konferensen då jag trött på stranden gick vidare och bakom ett lyxhotell fann en glänta med träd och en grind som vaktades av en kvinna och en man. På min fråga vad som fanns bakom grinden svarade de "ett privat område med bad och hotell". "Vill du gå in", frågade kvinnan", "Varför inte", svarade jag och gick in genom grinden till badetablissemanget Charleston och nerför en trappa till klippbadet där ett hänförande landskap bredde ut sig.

Text och bild Nadja Gruberg

Fler bilder finns på bildterapi.blogspot.com/p/blog-page_42.html